

Anexă

Cadrul referitor la finanțarea unor proiecte care sunt destinate protejării mediului înconjurător și combaterii schimbărilor climatice

GUVERNUL ROMÂNIEI

Decembrie 2023

Cuprins

1. Introducere	6
1.1 Strategia pe termen lung a României.....	6
1.2 Impactul social al STL a României	7
1.3 Mixul energetic actual al României.....	7
1.4 Domenii prioritare pentru investiții în țară.....	8
1.5 Angajamentele României privind schimbările climatice	10
2. Cadrul general de obligațiuni destinate protejării mediului înconjurător și combaterii schimbărilor climatice	15
2.1 Alinierea la principiile pieței	15
2.2 Utilizarea fondurilor și excluderi	16
2.3 Procesul de evaluare și selecție a proiectului	24
2.4 Gestionarea fondurilor	26
2.5 Raportarea.....	27
2.6 Evaluarea externă	28
3. Modificări la prezentul Cadru.....	29

Prezentul document a fost elaborat în numele Guvernului României de către un Comitet interministerial care cuprinde:

- a) Ministerul Finanțelor
- b) Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor
- c) Ministerul Transporturilor și Infrastructurii
- d) Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării
- e) Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene
- f) Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului
- g) Ministerul Energiei
- h) Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale
- i) Ministerul Sănătății
- j) Ministerul Muncii și Solidarității sociale
- k) Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse
- l) Ministerul Educației
- m) Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației

Cadrul referitor la finanțarea unor proiecte care sunt destinate protejării mediului înconjurător și combaterii schimbărilor climatice al Guvernului României (România sau Guvernul) a fost elaborat cu asistență tehnică din partea Băncii Mondiale.

Acronime și abrevieri

ASC	Consiliul de administrare a acvaculturii
BAP	Cele mai bune practici în acvacultură
CO2e	Dioxid de carbon echivalent
UE	Uniunea Europeană
ESG	Mediu, social și guvernanță
EV	Vehicul electric
FSC	Consiliul de administrare a pădurilor
GBP	Principiile pentru obligațiuni verzi
GES	Gaz cu efect de seră
ICMA	Asociația Internațională a Piețelor de Capital
IPCC	Grupul interguvernamental pentru schimbări climatice
IT&C	Tehnologia informației și comunicațiilor
kWh	Kilowați-oră
STL	Strategii pe termen lung
MSC	Consiliul de administrare maritimă
NZEB	Clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero
PNIESC	Planul național integrat în domeniul energiei și schimbărilor climatice
PNRR	Planul Național de Redresare și Reziliență
PEFC	Programul pentru aprobarea certificării forestiere
SNDDR 2030	Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030
ODD	Obiectivele de dezvoltare sustenabilă
UNFCCC	Convenția-cadru a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice

1. Introducere

În ultimul deceniu, România a obținut un palmares remarcabil de creștere economică ridicată, de reducere susținută a sărăciei și de creștere a veniturilor gospodăriilor. Membru al Uniunii Europene (UE) din 2007, creșterea economică a țării a fost una dintre cele mai mari din UE în perioada 2010-2020. Deși pandemia COVID-19 și invazia Rusiei în Ucraina au testat reziliența economiei românești, creșterea economică a fost robustă în 2022, la 4,8%, determinată de consumul privat puternic și de o relansare a investițiilor. În calitate de stat membru al UE, România se angajează să respecte agenda de dezvoltare durabilă 2030 a Organizației Națiunilor Unite (ONU). În plus, UE și statele sale membre sunt hotărâte să pună în aplicare Acordul de la Paris privind schimbările climatice, adoptat în decembrie 2015 și intrat în vigoare în noiembrie 2016. UE a solicitat accelerarea eforturilor globale în acest sens, având în vedere cele mai recente informații științifice publicate de IPCC. În plus, Consiliul European a aprobat obiectivul de realizare a unei UE neutre din punct de vedere climatic până în 2050, în conformitate cu obiectivele Acordului de la Paris.

România abordează Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă prin Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă 2030 (SNDDR 2030)¹ și Planul Național de Acțiune pentru implementarea SNDDR 2030. Aceste documente stabilesc cadrul național pentru implementarea celor 17 ODD-uri ale ONU, inclusiv provocările schimbărilor climatice. Aceste politici sunt în conformitate cu obiectivele Acordului de la Paris și Cadrul Sendai pentru Reducerea Riscului Dezastrelor, precum și cu documentele strategice ale UE, pentru a asigura coerența politicilor de dezvoltare durabilă la nivel național pentru România. Au fost întreprinse o serie de inițiative pentru promovarea și avansarea dezvoltării durabile a țării, după cum se evidențiază mai jos.

1.1 Strategia pe termen lung a României

Strategiile pe termen lung ale statelor membre ale UE (STL) sunt instrumente esențiale pentru a permite transformarea economică necesară pentru atingerea ODD-urilor, precum și pentru a avansa spre obiectivul pe termen lung stabilit de Acordul de la Paris – menținerea creșterii temperaturii medii globale la mult sub limita de 2°C peste nivelurile preindustriale și continuarea eforturilor de limitare a creșterii temperaturii la 1,5°C peste nivelurile preindustriale. Regulamentul (UE) 2018/1999 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2018 privind governanța uniunii energetice și a acțiunilor climatice de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 663/2009 și (CE) nr. 715/2009 ale Parlamentului European și ale Consiliului, a Directivelor 94/22/CE, 98/70/CE, 2009/31/CE, 2009/73/CE, 2010/31/UE, 2012/27/UE și 2013/30/UE ale Parlamentului European și ale Consiliului, a Directivelor 2009/119/CE și (UE) 2015/652 ale Consiliului și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 525/2013 al Parlamentului European și al Consiliului, stabilește procesul de elaborare a STL la fiecare 10 ani (începând cu 2020) și, dacă este necesar, actualizarea acestora la fiecare cinci ani. STL ar trebui să fie în concordanță cu planurile naționale integrate în domeniul energiei și schimbărilor climatice ale statelor membre (PNIESC) și cu strategiile și planurile naționale relevante.

¹<https://dezvoltaredurabila.gov.ro/files/public/10000001/Romania-Sustainable-Development-Strategy-2030-en.pdf>;
https://dezvoltaredurabila.gov.ro/files/public/10000001/planul_national_de_actiune_pentru_implementarea_snddr_2030_hg.pdf

România a lansat STL² în noiembrie 2023. Aceasta își propune să devină neutră din punct de vedere climatic în 2050, atingând o reducere netă a emisiilor de GES de 99% în 2050, față de nivelul din 1990, conform scenariului România (RO) Neutră. România a demarat deja procesul de decarbonizare prin reducerea emisiilor în 2019 cu 62% față de 1990. Potrivit STL a României, prima etapă care trebuie atinsă este reducerea emisiilor cu 78% în 2030 față de nivelul din 1990. Guvernul se angajează să pună în aplicare politicile și măsurile necesare în fiecare sector și să adere la obiectivele stabilite în fiecare dintre acestea pentru a atinge obiectivele scenariului RO Neutră.

1.2 Impactul social al STL a României

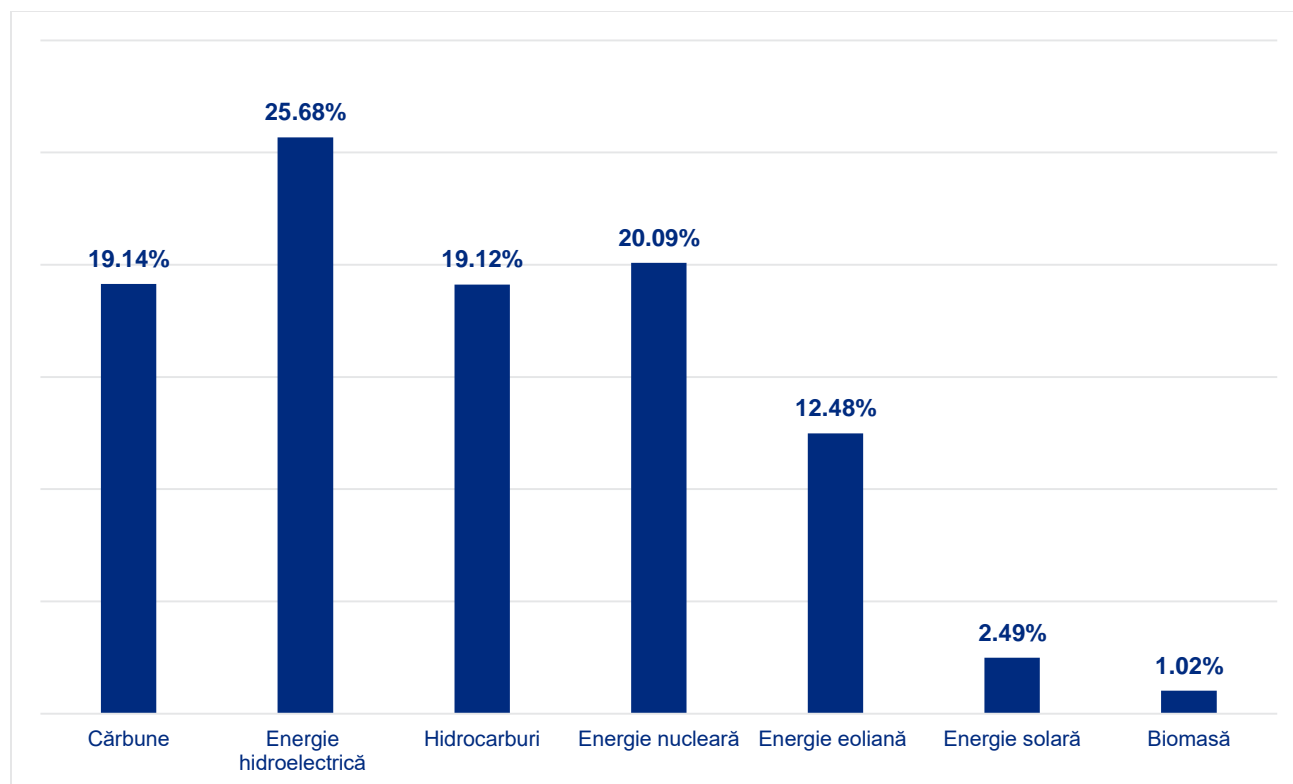
Un beneficiu important al procesului de decarbonizare este crearea de locuri de muncă ecologice. Conform STL a României, până în anul 2050 vor fi create peste 100.000 de noi oportunități de ocupare a locurilor de muncă ecologice în scenariul RO Neutră. Cele mai multe locuri de muncă ecologice nou generate vor fi locuri de muncă directe și se vor datora fabricării, construcției, instalării, funcționării și întreținerii tehnologiilor/soluțiilor ecologice/cu emisii reduse de carbon necesare pentru implementarea STL. Ecologizarea economiei va fi facilitată și prin locuri de muncă indirecte care nu necesită cunoștințe sau îndatoriri ecologice specializate.

1.3 Mixul energetic actual al României

România are un mix energetic echilibrat. Energiile cu emisii reduse de carbon constituie peste 60% din totalul mixului energetic.

Figura 1: Defalcarea mixului energetic al României la 31 decembrie 2022

²<http://www.mmediu.ro/app/webroot/uploads/files/Long%20Term%20Strategy%20of%20Romania.pdf>

Sursa: Ministerul Energiei din România

În toate scenariile STL din România, toate centralele alimentate cu gaze naturale vor fi 100% pregătite pentru gaze regenerabile (hidrogen verde) până în 2036 și toate capacitățile alimentate cu cărbune și lignit vor fi închise până în 2031.

1.4 Domenii prioritare pentru investiții în țară

Planul Național de Redresare și Reziliență, denumit în continuare PNRR³, 2021-2026 detaliază domeniile prioritare pentru investiții în România. Acesta prezintă principalele reforme și investiții publice care urmează să fie realizate de către Guvern până în 2026, sprijinite de Mecanismul UE de redresare și reziliență. PNRR acordă prioritate tranzițiilor verzi și digitale, 41% din plan susținând tranziția verde, iar 20,5% susținând tranziția digitală. Figura 2 evidențiază principalele contribuții ecologice ale PNRR la obiectivele climatice ale României.

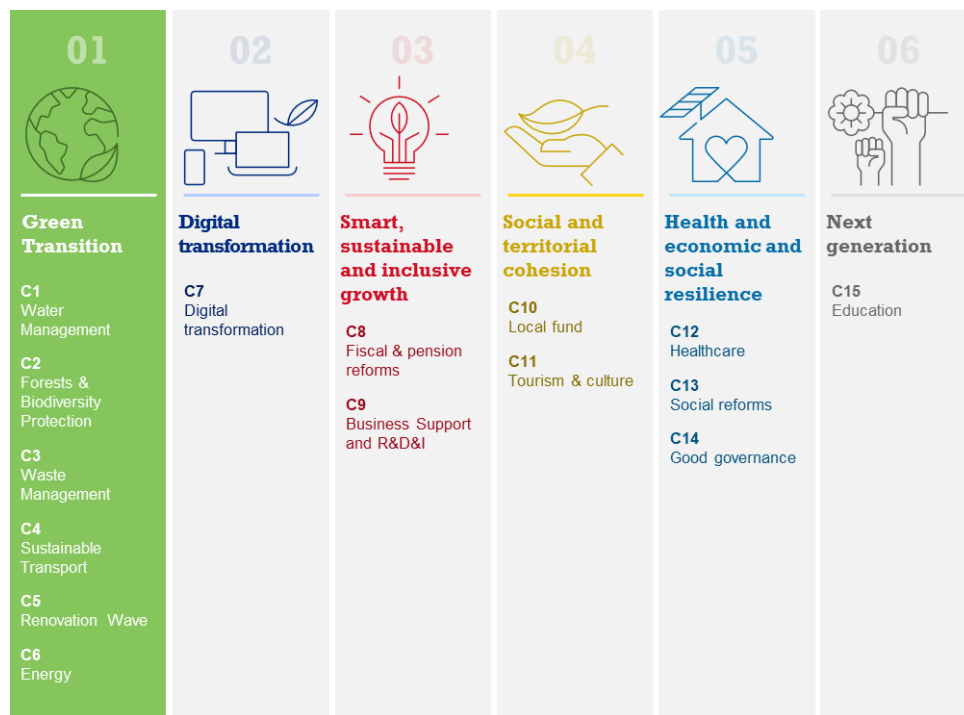
În cadrul PNRR, România a adoptat un act normativ privind decarbonizarea sectorului energetic, respectiv Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 108/2022 privind decarbonizarea sectorului energetic aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.334/2022, cu modificările și completările ulterioare, angajându-se să elimine treptat cărbunele până în 2032⁴.

³<https://mfe.gov.ro/pnrr/>

⁴<https://mfe.gov.ro/wp-content/uploads/2022/04/e6d481b413db9e7384a946c92e833d45.pdf>

Se preconizează că PNRR va ridica produsul intern brut al României cu 1,8% până la 2,9% până în 2026⁵. Se preconizează că acest impuls pentru economie va crea locuri de muncă pentru până la 90.000 de cetățeni. România va beneficia, de asemenea, de Planurile de Redresare și Reziliență ale altor state membre, de exemplu prin exporturi. Se preconizează că aceste efecte de propagare vor reprezenta 0,2% din produsul intern brut în 2026.

Figura 2: Pilonii PNRR din România

Potrivit Comisiei Europene, PNRR a abordat în mod pozitiv și consecvent provocările climatice identificate.

Conform Diagnosticului sistematic de țară actualizat⁶ publicat de către Banca Mondială în aprilie 2023, infrastructura municipală, inclusiv apa, iluminatul stradal, gestionarea deșeurilor solide, sectorul transporturilor și e-mobilitatea necesită investiții semnificative. Sectorul energetic este principalul contributor la emisiile de GES din România (aproximativ 66%). În timp ce vulnerabilitatea României la schimbările climatice și la dezastrelor naturale este relativ ridicată, aceasta și-a consolidat cadrul legislativ și organizațional pentru atenuarea, pregătirea și răspunsul la dezastre.

⁵[Site-ul Comisiei Europene](#)

⁶[Documentul Băncii Mondiale](#)

1.5 Angajamentele României privind schimbările climatice

Guvernul României își integrează politicile și acțiunile climatice cu scopul de a trece la o societate în care politicile și acțiunile sociale, economice și de mediu sunt interconectate și concepute pentru a asigura dezvoltarea durabilă cu standarde ridicate de viață pentru toți până în 2050.

România este parte la principalele acorduri internaționale multilaterale de mediu, angajându-se să respecte obiectivele de acțiune climatică prevăzute de Convenția-cadru a Organizației Națiunilor Unite privind schimbările climatice (UNFCCC), Acordul de la Paris încheiat la Paris la 12 decembrie 2015 și semnat de România la New York la 22 aprilie 2016 ratificat prin Legea nr. 57/2017, Cadrul Sendai pentru reducerea riscului de dezastre, Convenția de la Minamata, Convenția de la Ramsar și Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă. Obiectivele de decarbonizare ale României au fost consacrate în legislația UE prin adoptarea Legii europene a climei (Regulamentul (UE) 2021/1119 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 iunie 2021 de instituire a cadrului pentru realizarea neutralității climatice și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 401/2009 și (UE) 2018/1999) în iulie 2021.

În afară de PNRR, România a creat alte cadre juridice, politice și instituționale pentru punerea în aplicare a acțiunilor în domeniul climei care vizează atingerea obiectivelor sale în temeiul angajamentelor internaționale:

- **Limitarea schimbărilor climatice și impactul acestora: o abordare integrată pentru România⁷** – Raportul elaborat de un grup de lucru privind schimbările climatice creat în cadrul Administrației Prezidențiale ca parte a eforturilor sale de a avansa acțiunile climatice, evidențiază 7 provocări cheie în limitarea schimbărilor climatice și un set de măsuri pentru a le aborda.
- **Strategia Națională a Hidrogenului și Planul de Acțiune pentru implementarea sa⁸** (în cadrul procedurii de Evaluare Strategică de Mediu în acest moment) vizează creșterea capacității de producție de energie a țării și consolidarea securității energetice, atingând astfel obiectivele stabilite de PNRR al României pentru reglementarea pieței de hidrogen din România. Această strategie a hidrogenului este aliniată atât la Strategia națională privind hidrogenul, cât și la strategiile europene pentru dezvoltarea hidrogenului și REPowerEU. Strategia vizează utilizarea hidrogenului verde în sectoare dificil de decarbonizat prin alte metode, asigurând creșterea economică prin dezvoltarea durabilă a tehnologiilor pentru industriile dificil de decarbonizat, stimularea investițiilor în economie, utilizarea soluțiilor pe bază de hidrogen și Power-to-X pentru optimizarea integrării surselor regenerabile de energie (SRE).
- **Strategia națională privind schimbările climatice și creșterea ecologică cu emisii scăzute de dioxid de carbon pentru perioada 2016-2030⁹**: O strategie de mobilizare și abilitare a actorilor publici și privați din România pentru a reduce emisiile de GES din activitățile economice în conformitate cu obiectivele UE și pentru a se adapta la efectele variabilității și schimbărilor climatice, atât actuale, cât și viitoare.

⁷<https://www.presidency.ro/ro/presa/clima-si-sustenabilitate/raport-limitarea-schimbarilor-climatice-si-a-impactului-lor-o-abordare-integrata-pentru-romania>

⁸<https://energie.gov.ro/wp-content/uploads/2023/05/EN-Proiect-National-Hydrogen-Strategy.pdf>

⁹http://mmediu.ro/app/webroot/uploads/files/SNASC_SEA_2022.pdf

- **Inițiativele Ministerului Mediului de prevenire, protecție și reducere a inundațiilor și de gestionare a riscurilor de inundații**¹⁰ includ proiecte care acoperă perioada 2007-2023 în conformitate cu Directiva UE privind inundațiile¹¹, al doilea ciclu 2016-2021 și al treilea ciclu 2022-2027. Directiva 2007/60/CE¹² a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2007 privind evaluarea și gestionarea riscurilor de inundații impune tuturor țărilor UE să evalueze toate zonele vulnerabile la inundații semnificative.
- **Strategia de mobilizare a investițiilor în renovarea clădirilor rezidențiale și comerciale existente la nivel național, atât publice, cât și private, 2017-2030**¹³: Obiectivul este stimularea dezbaterii între părțile interesate implicate în dezvoltarea și implementarea strategiei pentru a ajunge la un consens cu privire la direcționarea politicilor și inițiativelor care vizează îmbunătățirea performanței energetice a clădirilor și încurajarea tuturor părților interesate să adopte atitudini ambițioase și adecvate care vizează îmbunătățirea calității spațiilor rezidențiale și comerciale pentru a asigura beneficii imediate și pe termen lung pentru proprietarii de clădiri și pentru a sprijini economia.
- **Strategia națională de renovare pe termen lung pentru sprijinirea renovării parcului național de clădiri rezidențiale și nerezidențiale, atât publice, cât și private, și transformarea sa treptată într-un parc imobiliar cu un nivel ridicat de eficiență energetică și decarbonat până în 2050**¹⁴ aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1034/2020 și Planul său de acțiune (aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 10/2023) este dedicată renovării clădirilor pentru a sprijini renovarea parcului național de clădiri rezidențiale și nerezidențiale, atât publice, cât și private și transformarea treptată a acestuia într-un parc de clădiri cu un nivel ridicat de eficiență energetică și decarbonizare până în 2050.
- **Planul Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice pentru perioada 2021-2030 (PNIESC)**¹⁵ aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1076/2021, stabilește contribuțiile naționale pentru atingerea obiectivelor climatice ale UE. Acesta abordează cele cinci dimensiuni ale uniunii energetice a UE: decarbonizarea, eficiența energetică, securitatea energetică, piețele interne ale energiei și cercetarea, inovarea și competitivitatea. Principalele obiective naționale pentru 2030 conturate în PNIESC vizează reducerea cu 78% a emisiilor de GES, comparativ cu nivelul din 1990.
- **Strategia Energetică Națională pentru perioada 2019-2030**¹⁶ – cu perspectiva anului 2050, acest plan a fost pus în consultare publică în august 2022. Acesta definește viziunea pentru dezvoltarea pe termen lung a sectorului energetic în jurul construirii de noi capacități nepoluante, modernizarea capacităților existente în conformitate cu normele de mediu, consolidarea rețelelor de transport și distribuție, sprijinirea descentralizării producției de energie și a consumului intern în condiții de eficiență energetică, asigurarea unei tranziții echitabile și consolidarea rolului României ca furnizor de securitate energetică în regiune.

¹⁰<https://inundatii.ro/ro/projects/>

¹¹https://environment.ec.europa.eu/topics/water/floods_en

¹²<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:32007L0060>

¹³https://energy.ec.europa.eu/system/files/2018-07/ltrs_enromania_0.pdf

¹⁴https://energy.ec.europa.eu/system/files/2021-04/ro_2020_ltrs_en_version_0.pdf

¹⁵https://energy.ec.europa.eu/system/files/2020-04/ro_final_necp_main_ro_0.pdf

¹⁶<https://energie.gov.ro/transparenta-decizionala/strategia-energetica-a-romaniei-2019-2030-cu-perspectiva-anului-2050/>

- **Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă 2030**¹⁷ – adoptată prin Hotărârea Guvernului 877/2018, împreună cu Planul Național de Acțiuni pentru Implementarea Strategiei Naționale pentru Dezvoltare Durabilă, Strategia stabilește cadrul legal pentru implementarea și monitorizarea celor 17 ODD-uri ale Agendei 2030. Acest proces este coordonat de către Secretariatul General al Guvernului, prin intermediul Departamentului pentru Dezvoltare Durabilă. În urma implementării măsurilor incluse în Planul Național de Acțiune, România a devenit primul stat membru al UE care a recunoscut funcția de „expert în dezvoltare durabilă” ca ocupație profesională și este în prezent în curs de formare a 2000 de experți în domeniul dezvoltării durabile până în 2026.
- **Strategia națională pentru economia circulară**¹⁸ – aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1172/2022, cu completările ulterioare Strategia stabilește viziunea strategică pentru tranziția către economia circulară pentru 14 sectoare economice cheie în ceea ce privește potențialul de circularitate, inclusiv sectoare precum energia, apa și deșeurile. Principalele linii de acțiune vizează reducerea consumului de materii prime virgine prin extracție mai durabilă; activități de reciclare și recuperare; reducerea consumului de bunuri prin extinderea duratei de viață a produselor; reducerea impactului activităților de producție asupra mediului; gestionarea deșeurilor și a apelor reziduale și îmbunătățirea coerenței politicilor și a guvernantei și colaborării între autorități la toate nivelurile. Un plan de acțiune pentru implementare este în curs de elaborare, pentru a stabili obiective, acțiuni și resurse financiare concrete.
- **Strategia națională privind adaptarea la schimbările climatice pentru perioada 2023-2030 cu perspectiva anului 2050** și Planul național de acțiuni pentru implementarea Strategiei – în curs de elaborare de către Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, în conformitate cu noul cadru legal privind adaptarea la schimbările climatice la nivelul UE.
- **Strategia națională privind educația pentru mediu și schimbări climatice pentru perioada 2023-2030**¹⁹ – elaborată de Ministerul Educației și Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor. Aceasta stabilește acțiuni menite să introducă subiecte legate de climă în curricula națională, concentrându-se pe implementarea unui program național de educație pentru climă și mediu; crearea de resurse educaționale și formarea resurselor umane și dezvoltarea infrastructurii și reabilitarea școlilor verzi.
- **Strategia națională de reducere a riscurilor de dezastre pentru perioada 2023-2035** și Planul național de acțiuni pentru implementarea Strategiei – în curs de elaborare de către Inspectoratul General pentru Situații de Urgență din cadrul Ministerului Afacerilor Interne.
- **STL a României în conformitate cu Regulamentul privind guvernanta uniunii energetice și politicile climatice**, astfel cum este detaliat în secțiunea 1.1.
- În plus, schimbările climatice și măsurile de dezvoltare sunt prezentate în mai multe alte strategii și planuri sectoriale naționale, cum ar fi Strategia națională pentru păduri pentru perioada 2022 – 2031

¹⁷<https://www.edu.ro/sites/default/files/Strategia-nationala-pentru-dezvoltarea-durabila-a-Rom%C3%A2niei-2030.pdf>

¹⁸https://circulareconomy.europa.eu/platform/sites/default/files/national_strategy_for_the_circular_economy_in_romania.pdf

¹⁹<https://www.edu.ro/sites/default/files/SNEM.pdf>

(2022)²⁰, Strategia națională pentru reabilitarea și extinderea infrastructurii de irigații (2019)²¹, Strategia națională de apărare pentru 2020 – 2024 (2020)²², Planul național de management al riscului de dezastre (2020)²³ și Master Planul național de transport (2016)²⁴.

- La nivel local, orașele și municipalitățile au accelerat acțiunile de combatere a schimbărilor climatice prin elaborarea de planuri de acțiune sau prin participarea la inițiative climatice la nivelul UE. Douăsprezece orașe au aplicat pentru programul emblematic al Comisiei Europene „100 de orașe neutre din punct de vedere climatic până în 2030”, iar trei (sectorul 2 al Bucureștiului, Cluj-Napoca și Suceava) au fost selectate pentru a face parte din inițiativă, cu sprijin monetar și consultativ care să le fie oferit în următorii ani. Altele au elaborat planuri de acțiune pentru energie durabilă și climă în calitate de semnatori ai Convenției primarilor pentru climă și energie, inițiativa Comisiei Europene având ca scop sprijinirea autorităților locale în atingerea obiectivelor climatice și energetice ale UE pentru 2030.

²⁰<http://www.mmediu.ro/categorie/strategia-nationala-a-padurilor-2022-2031/386>

²¹<https://www.madr.ro/proiecte-de-acte-normative/5519-strategia-nationala-de-reabilitare-si-extindere-a-infrastructurii-de-irigatii-din-romania.html>

²²https://www.presidency.ro/files/userfiles/National_Defence_Strategy_2020_2024.pdf

²³https://www.igsu.ro/Resources/COJ/ProgrameStrategii/pdf24_merged.pdf

²⁴<https://www.mt.ro/web14/strategia-in-transporturi/master-plan-general-transport/documente-master-plan1/1379-master-planul-general-de-transport>

Cadrul referitor la finanțarea unor proiecte care sunt destinate protejării mediului înconjurător și combaterii schimbărilor climatice

2. Cadrul referitor la finanțarea unor proiecte care sunt destinate protejării mediului înconjurător și combaterii schimbărilor climatice

Guvernul României intenționează să utilizeze obligațiuni verzi pentru a finanța cheltuieli care vor fi esențiale pentru a facilita tranziția către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon și pentru a impulsiona ODD-urile, așa cum s-a subliniat în secțiunea anterioară. Prezentul Cadru referitor la finanțarea unor proiecte care sunt destinate protejării mediului înconjurător și combaterii schimbărilor climatice (Cadru) descrie criteriile și procesul de guvernare stabilit de Guvern pentru emisiunea de obligațiuni verzi la nivel suveran în conformitate cu cele mai bune practici de pe piață.

Obligațiunile verzi reprezintă un instrument eficient de canalizare a finanțării către proiecte cu beneficii clare pentru mediu. Prin emisiunea de obligațiuni verzi, Guvernul intenționează să-și alinieze strategia de finanțare cu angajamentul său față de Acordul de la Paris, prioritățile sale de mediu și realizarea ODD-urilor ONU. Emisiunea de obligațiuni verzi va contribui, de asemenea, la diversificarea bazei de investitori din România și la sporirea angajamentului față de investitorii și agențiile de rating existente, care integrează din ce în ce mai mult ESG în deciziile de investiții și, respectiv, de rating. Se preconizează, de asemenea, că emisiunea de obligațiuni verzi la nivel suveran va contribui la dezvoltarea pieței obligațiunilor verzi.

Pentru a permite emisiunea de obligațiuni verzi, Guvernul a aprobat Hotărârea Guvernului nr. 353/2023 pentru modificarea și completarea normelor metodologice relevante (Hotărârea Guvernului nr. 1470/2007). Acest lucru permite aplicarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2007 privind datoria publică, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 109/2008, cu modificările și completările ulterioare, pentru a ține cont de prevederile care i-ar permite să emită obligațiuni verzi, sociale sau de sustenabilitate (GSS) pe piețele interne și internaționale și să angajeze evaluatori externi pentru a îndeplini cerințele pieței aferente.

2.1 Alinierea la principiile pieței

Cadru este aliniat la Principiile pentru obligațiuni verzi (GBP) administrate de Asociația Internațională a Piețelor de Capital (ICMA) și publicate în iunie 2021 (cu anexa din iunie 2022)²⁵. Cadru adoptă cele patru componente principale și recomandările cheie ale GBP, care sunt:

1. Utilizarea fondurilor
2. Procesul de evaluare și selecție a proiectului
3. Gestionarea fondurilor
4. Raportare

Cadru respectă, de asemenea, recomandările GBP privind revizuirea externă.

Prezentul Cadru poate fi actualizat și modificat în modul descris în Secțiunea 3 („Modificări la prezentul Cadru”).

²⁵[Principiile pentru obligațiuni verzi ale ICMA \(GBP\) 2021](#) (cu Anexa 1 din iunie 2022)

2.2 Utilizarea fondurilor și excluderi

În conformitate cu prezentul Cadru, Guvernul poate emite obligațiuni verzi, ale căror fonduri vor fi alocate exclusiv cheltuielilor bugetare aferente proiectelor verzi eligibile, așa cum este descris în continuare în această secțiune privind utilizarea fondurilor obținute. O sumă egală cu sumele nete obținute din emiterea obligațiunilor verzi va fi alocată finanțării sau refinanțării cheltuielilor bugetare aferente proiectelor verzi eligibile. Orice cheltuieli aferente unui proiect verde eligibil finanțate și/sau refinanțate de o altă sursă dedicată sau de o altă agenție guvernamentală vor fi excluse pentru a asigura o supraveghere adecvată și pentru a evita dubla contabilizare.

Proiecte ecologice eligibile

- a) pot include active, cheltuieli de capital, cheltuieli operaționale, inclusiv cheltuieli de cercetare și dezvoltare;
- b) să promoveze, integral sau parțial și direct sau indirect, tranziția României către o economie cu emisii reduse de carbon, rezistentă la schimbările climatice și durabilă din punct de vedere al mediului și să contribuie la cele șase obiective de mediu (atenuarea schimbărilor climatice, adaptarea la schimbările climatice, utilizarea durabilă și protecția resurselor de apă și marine, tranziția către o economie circulară, prevenirea și controlul poluării și protecția și refacerea biodiversității și ecosistemelor) evidențiate în taxonomia UE;²⁶
- c) sunt finanțate, integral sau parțial și fie direct, fie indirect, prin bugetul de stat, subvenții sau pierderi fiscale (sau o combinație a tuturor sau a unora dintre cele de mai sus) și
- d) sunt limitate la cele care sunt identificate în cei trei (3) ani calendaristici anteriori emisiunii (perioada de retrospectivă), anul calendaristic al emiterii și cei trei (3) ani calendaristici ulterioari emisiunii (perioada viitoare)

În continuare este prezentată o descriere a categoriilor de proiecte verzi eligibile, o listă neexhaustivă a proiectelor verzi eligibile (exemple) din cadrul acestor categorii și o cartografiere a categoriilor în funcție de ODD-urile ONU și de obiectivele de mediu ale UE:

²⁶În calitate de membru al UE, politicile de mediu ale României sunt alinate la obiectivele europene și internaționale în cadrul Pactului Verde European, al celor trei Convenții de la Rio, al Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă și al Acordului de la Paris.

Categoriile de proiecte verzi eligibile ICMA	Criteriile de eligibilitate	ODD-uri ONU	Exemple de proiecte verzi eligibile
<p>Energie regenerabilă Obiectiv de mediu: Atenuarea schimbărilor climatice</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Investiții și cheltuieli (inclusiv subvenții/granturi) în producerea și transportul energiei din surse regenerabile, inclusiv: • Energie solară fotovoltaică (PV) și energie termică solară • Instalații eoliene onshore și offshore • Energia hidroelectrică care îndeplinește oricare dintre criteriile de mai jos: <ul style="list-style-type: none"> – Emisii GES generate pe durata ciclului de viață mai mici de 100 g CO₂e/kWh – Densitate de putere mai mare de 5w/m² – Hidrocentrală și nu are un rezervor artificial • Bioenergie derivată din biocombustibil²⁷ sau biomasă <ul style="list-style-type: none"> • Hidrogen verde produs folosind energie regenerabilă care îndeplinește criteriile privind emisiile GES generate pe durata ciclului de viață sub 100 g CO₂e/kWh • Proiecte de sprijinire a integrării energiei regenerabile în rețeaua de energie electrică și gaze naturale: rețehnologizarea rețelelor de transport și distribuție a gazelor care permit integrarea hidrogenului verde și a altor gaze cu emisii reduse de carbon în rețea²⁸, rețele energetice inteligente, contoare inteligente • Cercetare și dezvoltare de produse sau tehnologii pentru generarea de energie regenerabilă, inclusiv fabricarea de turbine eoliene și panouri solare 		<p>Implementarea unei scheme de ajutor de stat în ceea ce privește Mecanismul de Sprijin prin Contracte pentru Diferență (CfD), în sprijinul producătorilor de energie electrică cu emisii reduse de carbon (tehnologiile eligibile fiind energia eoliană onshore și energia solară fotovoltaică).</p> <p>ElectricUp - Sistem solar fotovoltaic - instalarea a 1800 de sisteme de panouri fotovoltaice cu o putere instalată cuprinsă între 27 kWp și 100 kWp pentru producerea energiei electrice necesare consumului propriu și livrarea surplusului către Sistemul Energetic Național.</p> <p>Infrastructura de distribuție a gazelor regenerabile (utilizarea gazelor naturale în combinație cu hidrogenul verde ca măsură de tranziție), precum și capacitățile de producție a hidrogenului verde și/sau utilizarea acestuia pentru stocarea energiei electrice.</p>

²⁷ Producția de materii prime pentru biocombustibili nu trebuie să aibă loc pe terenuri cu o biodiversitate ridicată, iar terenurile cu o cantitate mare de carbon nu trebuie convertite pentru producția de materii prime pentru biocombustibili.

²⁸ Proiectele vor include detectarea obligatorie a scurgerilor și repararea conductelor existente și a elementelor de rețea pentru a reduce la minimum scurgerile de metan

<p>Eficiența energetică Obiectiv de mediu: Atenuarea schimbărilor climatice</p>	<p>Investiții și cheltuieli pentru îmbunătățirea eficienței energetice a infrastructurii care au ca rezultat un consum de energie sub consumul mediu național de energie al infrastructurii echivalente.</p> <p>Cercetarea și dezvoltarea de produse sau tehnologii și implementarea acestora, care reduce consumul de energie al activelor, tehnologiei, produselor sau sistemelor subiacente, inclusiv lumini LED, răcitoare îmbunătățite, tehnologie de iluminare îmbunătățită, sisteme de încălzire și de răcire centralizată, rețele inteligente și recuperare de căldură.</p> <p>Conversia centralelor termice în centrale electrice combinate pe bază de energie termică și gaze, unde:</p> <ul style="list-style-type: none">• Emisiile generate pe durata ciclului de viață sunt sub 100 g CO₂e/kWh; sau• până în 2030 (data aprobării autorizației de construcție) următoarele verificări (reverificate anual) de către o terță parte independentă:<ul style="list-style-type: none">– economii de energie primară de cel puțin 10%– emisiile directe de GES sunt <270 g CO₂e/kWh– ducă la reducerea emisiilor cu cel puțin 55% din GES pe kWh– Energia electrică și termică care vor fi înlocuite nu pot fi generate suficient folosind surse regenerabile de energie– Capacitatea de producție nou instalată nu depășește capacitatea instalației înlocuite– Trecerea la utilizarea deplină a combustibililor gazoși regenerabili și/sau cu emisii reduse de carbon va avea loc până la 31 decembrie 2035• Proiectele vor include detectarea și repararea obligatorie a scurgerilor la construcție	 	<p>Furnizarea infrastructurii, inclusiv a sistemelor inteligente de transport și a altor infrastructuri IT&C.</p>
--	--	---	---

	<ul style="list-style-type: none"> În timpul funcționării, emisiile fizice sunt raportate și orice scurgere este eliminată 		
<p>Prevenirea și controlul poluării Obiectiv de mediu: Prevenirea și controlul poluării Tranziția către o economie circulară</p>	<p>Investiții și cheltuieli pentru proiecte dedicate reducerii poluării solului și generării de deșeuri, inclusiv prevenirea deșeurilor, colectarea și gestionarea deșeurilor, reciclarea și reutilizarea produselor, activitatea de transformare a deșeurilor în energie cu recuperarea și reciclarea materialelor înainte de incinerare și remedierea solului.</p> <p>Investiții și cheltuieli pentru proiecte dedicate reducerii poluării aerului și controlului emisiilor de GES.</p>		<p>Echipamente de monitorizare a calității aerului, radioactivității și zgomotului pentru Agenția Națională pentru Protecția Mediului.</p> <p>Construirea de insule ecologice digitalizate care deservește zonele blocurilor de apartamente din localitățile din România. Insulele ecologice digitalizate vor asigura colectarea separată a deșeurilor menajere, în special în zonele blocurilor de apartamente, pentru următoarele fluxuri de deșeuri colectate separat: deșeuri de hârtie și carton, deșeuri plastice, deșeuri metalice, deșeuri de sticlă, deșeuri biologice, deșeuri reziduale. Fiecare insulă ecologică va deservi cel puțin 200 de locuitori.</p>

<p>Transport nepoluant Obiectiv de mediu: Atenuarea schimbărilor climatice Prevenirea și controlul poluării</p>	<p>Investiții și cheltuieli în sisteme de transport nepoluante și infrastructura aferentă care reduc emisiile de GES în transporturi, cum ar fi:</p> <ul style="list-style-type: none">• Transport cu zero emisii de carbon:<ul style="list-style-type: none">– Investiții în vehicule de pasageri și de marfă cu emisii de evacuare zero, cum ar fi vehicule electrice, vehicule pe bază de hidrogen, trenuri electrice• Transport cu emisii reduse de carbon:<ul style="list-style-type: none">– Investiții în vehicule de pasageri cu emisii reduse de carbon, cu o intensitate a emisiilor de evacuare de max. 50 g CO₂/km până în 2025 (începând cu 2026, sunt eligibile numai vehiculele cu o intensitate a emisiilor de 0 g CO₂/km)• Investiții în infrastructură pentru a sprijini utilizarea vehiculelor cu emisii zero și cu emisii reduse de carbon <p>Investiții în infrastructura de transport pentru transportul public (extinderea rețelelor de trenuri/metrou, proiecte legate de îmbunătățirea capacității, modernizarea stațiilor)</p>		<p>Dezvoltarea rețelei de transport cu metroul în municipiile București și Cluj-Napoca, achiziționarea de vehicule nepoluante (tramvaie, troleibuze, autobuze electrice/cu hidrogen, microbuze electrice).</p> <p>Stații de încărcare EV - instalarea a 4.000 de stații de reîncărcare de cel puțin 22 kW pentru vehicule electrice și hibride de tip plug-in; stimularea utilizării mijloacelor de transport nepoluante.</p> <p>Construirea de piste pentru biciclete în orașe pentru a reduce traficul și poluarea.</p> <p>Achiziționarea de material rulant nou/ modernizarea materialului rulant existent pentru a fi complet electric.</p> <p>Electrificarea tronsoanelor de cale ferată „pe ultimul kilometru” pentru a furniza servicii feroviare complet electrice în principalele zone urbane din România (reședințe de județ și alte orașe de peste 50.000 de locuitori).</p> <p>Electrificarea zonelor de depou feroviar pentru a oferi aer curat locuitorilor din zonele urbane principale și pentru a crește eficiența energetică.</p>
---	--	--	---

<p>Gestionarea durabilă a apei și a apelor uzate</p> <p>Obiectiv de mediu: Utilizarea durabilă și protecția resurselor de apă și a celor marine;</p>	<p>Investiții și cheltuieli în proiecte și infrastructură dedicate reducerii consumului de apă, resurselor de apă gestionate în mod durabil și reducerii poluării apei, inclusiv dezvoltarea și îmbunătățirea infrastructurii de alimentare cu apă și de gestionare a apei și a canalizării urbane.</p>	 	<p>Instalații de alimentare cu apă și de tratare a apei, sisteme de canalizare și stații de tratare a apelor uzate, inclusiv canalizări pluviale și sisteme de colectare a apei pluviale.</p>
<p>Adaptarea la schimbările climatice</p> <p>Obiectiv de mediu: Adaptarea la schimbările climatice</p>	<p>Investiții și cheltuieli în proiecte și infrastructură care ar reduce expunerea la risc și/sau severitatea impactului pericolelor climatice fizice, în vederea asigurării unui nivel adecvat de protecție și reziliență la inundații, cum ar fi sistemele de avertizare timpurie a inundațiilor, sistemele de control al inundațiilor, proiectele de gestionare a secetei, infrastructura pentru rezistența la dezastre și modernizarea rețelei de transport la standarde mai ridicate de proiectare rezistente la schimbările climatice.</p>		<p>Reabilitarea infrastructurii cu rol de apărare împotriva inundațiilor existente pentru creșterea gradului de siguranță a infrastructurii de apărare existente, promovarea, prioritizarea și realizarea de noi investiții, precum și pentru asigurarea mentenanței acestora, în conformitate cu prevederile Strategiei Naționale de Management al Riscului la Inundații pe termen mediu și lung, al Planurilor de Management al Riscului la Inundații și al Directivei 60/2007/EC privind gestionarea riscului la inundații</p> <p>Promovarea integrării soluțiilor bazate pe natură în managementul riscului la inundații</p> <p>Reabilitarea și/sau inițierea infrastructurii principale de irigații și drenaj.</p>

<p>Clădirile verzi</p> <p>Obiectiv de mediu:</p> <p>Atenuarea schimbărilor climatice</p> <p>Adaptarea la schimbările climatice</p>	<p>Investiții și cheltuieli în clădiri verzi certificate la nivel internațional, regional și național, inclusiv construcția de clădiri noi sau renovarea clădirilor existente (inclusiv clădiri publice, comerciale, rezidențiale și de agrement), cum ar fi, dar fără a se limita la:</p> <ul style="list-style-type: none">• obținerea unei certificări minime „BREEAM Excellent” sau „LEED Gold” sau a unui standard recunoscut similar• cu un necesar de energie primară cu cel puțin 20% mai mic decât cel rezultat din clădirile locale al căror consum de energie este aproape de zero (NZEB) (pentru clădirile construite după 31 decembrie 2020)• care au atins cel puțin nivelul EPC A <p>Investițiile și cheltuielile în re tehnologizarea clădirilor duc la o creștere cu cel puțin 30% a eficienței energetice a clădirilor.</p>		<p>Creșterea eficienței energetice a parcului de clădiri</p> <p>Construirea de locuințe NZEB+²⁹ pentru tineri și profesioniști din domeniul sănătății și educației.</p>
---	---	--	--

²⁹ Clădirile verzi cu un necesar de energie primară cu cel puțin 20% mai mic decât cel rezultat din clădirile locale al căror consum de energie este aproape de zero

<p>Gestionarea durabilă din punct de vedere ecologic a resurselor naturale vii și a utilizării terenurilor</p> <p>Obiectiv de mediu: Protecția și refacerea biodiversității și a ecosistemelor</p>	<p>Investiții și cheltuieli conexe achiziționării, întreținerii și gestionării durabile a resurselor naturale, cum ar fi solul, apa, aerul, mineralele, pădurile și flora și fauna sălbatică, inclusiv:</p> <ul style="list-style-type: none">• Păduri certificate [Consiliul de administrare a pădurilor (FSC), Programul pentru aprobarea certificării forestiere (PEFC), sau echivalent]• Silvicultură durabilă din punct de vedere ecologic, inclusiv împădurirea sau reîmpădurirea și conservarea sau restaurarea peisajelor naturale• Practici agricole durabile și agricultură inteligentă din punct de vedere climatic• Pescuit și acvacultură durabile din punct de vedere ecologic, certificate de o organizație terță de renume, cum ar fi Consiliul de administrare maritimă (MSC), Cele mai bune practici în acvacultură (BAP) (cel puțin 2 stele) și Consiliul de administrare a acvaculturii (ASC)• Conservarea și protecția biodiversității și programe de patrulare		<p>Zone noi de păduri urbane.</p> <p>Restaurarea ecologică a habitatelor de pajiști.</p> <p>Creșterea gradului de protecție și conservare a biodiversității și restaurarea ecosistemelor degradate.</p> <p>Promovarea practicilor agricole tradiționale, extinse.</p> <p>Tehnologii forestiere care îmbunătățesc reziliența și valoarea de mediu a ecosistemelor forestiere.</p>
---	--	--	---

Excluderi

Proiectele care sprijină sau promovează următoarele activități nu vor fi considerate proiecte verzi eligibile în temeiul prezentului Cadru:

- arderea combustibililor fosili pentru producerea și transportul energiei electrice, cu excepția proiectelor legate de centralele electrice combinate de energie termică și energie electrică care îndeplinesc criteriile descrise în Proiectele verzi eligibile
- infrastructură feroviară sau altă infrastructură de transport dedicată transportului de combustibili fosili
- proiecte de energie regenerabilă care generează energie din biomasă folosind materii prime provenite din zone protejate
- proiecte privind depozitele de deșeuri
- producția de energie nucleară
- infrastructura și sistemele de transport în care 25% sau mai mult din energia electrică transmisă la rețea este generată de combustibili fosili

- g) industria alcoolului, a apărării, a tutunului, a jocurilor de noroc sau a uleiului de palmier.

2.3 Procesul de evaluare și selecție a proiectului

Guvernanță și supraveghere

Guvernul României a adoptat Hotărârea Guvernului nr. 547/2023 pentru înființarea unui Comitet interministerial (Comitetul) pentru guvernanța, supravegherea, evaluarea și selectarea proiectelor/cheltuielilor destinate protecției mediului și combaterii schimbărilor climatice. Obiectivul Comitetului este de a supraveghea și aproba deciziile-cheie referitoare la obligațiunile verzi emise în temeiul prezentului Cadru. Comitetul este condus de Ministrul Finanțelor, în calitate de Președinte. În lipsa Ministrului Finanțelor, Comitetul va fi condus de Vicepreședinte, reprezentat de Secretarul de Stat din cadrul Ministerului Finanțelor, coordonator al Direcției generale de trezorerie și datorie publică.

Comitetul este alcătuit din reprezentanți ai următoarelor ministere:

- a) Ministerul Finanțelor
- b) Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor
- c) Ministerul Transporturilor și Infrastructurii
- d) Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării
- e) Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene
- f) Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului
- g) Ministerul Energiei
- h) Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale
- i) Ministerul Sănătății
- j) Ministerul Muncii și Solidarității sociale
- k) Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse
- l) Ministerul Educației
- m) Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației

Membrii comitetului sunt reprezentați de Secretarul de Stat sau Directorul fiecărui minister. Comitetul poate crea grupuri de lucru formate din experți tehnici pentru a sprijini activitățile și obiectivele Comitetului.

Comitetul este responsabil pentru:

- a) identificarea domeniilor prioritare care pot fi finanțate prin emisiunea de obligațiuni verzi
- b) aprobarea elementelor necesare în Cadru, inclusiv criteriile de eligibilitate pentru proiectele care vor fi finanțate potențial prin emisiunea de obligațiuni verzi, mecanismul de alocare a fondurilor obținute, indicatorii de impact care vor fi monitorizați și raportați investitorilor de obligațiuni verzi, precum și modul de raportare a datelor
- c) aprobarea eventualelor actualizări ale Cadrului propuse de către Ministerul Finanțelor
- d) evaluarea listei de Proiecte Verzi Eligibile potențiale propuse de ministerele de resort
- e) analizarea, identificarea și dezvoltarea unui portofoliu de proiecte care vor fi finanțate prin emisiuni viitoare de obligațiuni verzi

- f) facilitarea comunicării de informații de la ministerele reprezentate către entitățile care realizează evaluarea externă a Cadrului, precum și către alți prestatori de servicii, cu privire la acțiuni sau măsuri pentru Cadru
- g) monitorizarea continuă a alocării veniturilor din emisiunea obligațiunilor verzi și evaluarea oricăror modificări necesare, precum înlocuirea unei cheltuieli dacă nu mai îndeplinește criteriile de eligibilitate sau a fost anulată, cu alte proiecte verzi eligibile
- h) propunerea și aprobarea modificărilor Cadrului, dacă este necesar, în funcție de evoluțiile pieței, standardele relevante și evoluțiile interne care pot avea un impact asupra Cadrului
- i) aprobarea rapoartelor anuale de alocare ulterioare emisiunii și de impact întocmite de Ministerul Finanțelor pe baza datelor furnizate de ministerele de resort
- j) asigurarea furnizării informațiilor și datelor necesare pentru revizuirea și verificarea externă a alocării veniturilor din emisiunea obligațiunilor verzi, după caz
- k) informarea Guvernului cu privire la elaborarea, implementarea și întreținerea Cadrului și a proceselor de raportare asociate, precum și alinierea la strategiile naționale și obiectivele de mediu existente și
- l) desfășurarea oricăror alte activități legate de Cadru și de obligațiunile verzi emise în temeiul acestuia.

Deciziile în cadrul Comitetului sunt luate cu majoritatea membrilor prezenți. Președintele (sau Vicepreședintele în calitate de substitut al acestuia) are drept de veto. Ordinea de zi a fiecărei ședințe a Comitetului se întocmește de către secretariatul tehnic, pe baza propunerilor formulate și înaintate de membri și aprobate de conducerea Comitetului, iar deliberările acestuia se consemnează în procesul-verbal al ședinței, care se aprobă după ședință prin e-mail. Comitetul poate decide invitarea altor participanți la ședințe, în funcție de temele de pe ordinea de zi și cu notificarea prealabilă a membrilor Comitetului prin intermediul secretariatului tehnic.

Secretariatul tehnic al Comitetului este asigurat de Direcția generală de trezorerie și datorie publică din cadrul Ministerului Finanțelor. Membrii secretariatului Comitetului nu au drept de vot în timpul ședințelor.

Managementul riscurilor / impactului de mediu și social

Toate proiectele sunt supuse evaluării impactului asupra mediului în conformitate cu Legea nr. 292/2018 privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului. Proiectele situate în siturile NATURA 2000 sunt supuse unui studiu de evaluare adecvată de la caz la caz, în conformitate cu Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice. Studiul de impact include și un capitol care se referă la impactul social, precum și la impactul asupra sănătății populației.

În conformitate cu legislația menționată anterior, evaluarea impactului asupra mediului se efectuează anterior inițierii oricărui proiect. Studiile de impact asupra mediului, precum și studiile de evaluare corespunzătoare, sunt întocmite de experți atestați de o asociație profesională, respectiv Asociația Română de Mediu în conformitate cu Ordinul ministrului mediului, apelor și pădurilor nr. 1134/2020 privind aprobarea condițiilor de elaborare a studiilor de mediu, a criteriilor de atestare a persoanelor fizice și juridice și a componenței și Regulamentului privind organizarea și funcționarea Comisiei de atestare. Experții certificați sunt înregistrați într-un registru care este disponibil promotorilor de proiecte la adresa: <https://www.regexp.ro>.

Obiectivele evaluării impactului asupra mediului sunt identificarea și evaluarea impactului potențial asupra mediului al proiectelor asupra zonelor înconjurătoare în timpul fazelor de construcție și funcționare în raport cu

legile și liniile directe naționale/europene, identificarea măsurilor de atenuare a impactului potențial negativ și monitorizarea respectării legilor și reglementărilor relevante. De asemenea, pe tot parcursul procedurii de evaluare a impactului asupra mediului, publicul este consultat prin punerea la dispoziție a documentelor pe site-urile web, iar la finalul procedurii are loc o dezbatere publică.

Sunt evaluate o gamă largă de domenii de mediu, inclusiv calitatea aerului, gestionarea deșeurilor, gestionarea apei, zgomotul, utilizarea terenurilor, biodiversitatea, riscurile de dezastre naturale, impactul cultural și social, gestionarea solului și a apelor subterane și sănătatea publică.

Evaluarea și selecția proiectului

Ministerele vor identifica și compila o listă inițială a potențialelor cheltuieli/proiecte ecologice pe baza criteriilor de eligibilitate stabilite în secțiunea 2.2 (Utilizarea fondurilor și excluderi) și a nivelului lor de pregătire (1= Pregătit pentru investiții, 2= În curs de dezvoltare, 3= În curs de conceptualizare). Fiecare dintre proiecte va include indicatori pentru a defini cel mai bine impactul lor asupra mediului. Lunar sau în funcție de necesități, Comitetul va evalua proiectele depuse pentru a asigura conformitatea cu Cadrul. Direcția generală de trezorerie și datorie publică din cadrul Ministerului Finanțelor va urmări, cu contribuția Comitetului Interministerial și a altor departamente guvernamentale și ministere de resort, orice cheltuieli aferente proiectelor verzi eligibile rămase care pot fi finanțate în anul următor printr-o altă emisiune.

2.4 Gestionarea fondurilor

Direcția generală de trezorerie și datorie publică din cadrul Ministerului Finanțelor va fi responsabilă pentru emisiunea obligațiunilor verzi și va gestiona alocarea unei sume echivalente cu sumele nete obținute din emiterea obligațiunilor sale verzi, utilizând o abordare la nivel de portofoliu (o suma/bază agregată pentru obligațiuni verzi multiple).

România se va angaja să atingă un nivel de alocare pentru portofoliul de proiecte verzi care să corespundă sau să depășească soldul sumelor nete obținute din emiterea de obligațiuni verzi rămase de rambursat. Dacă vreun proiect verde eligibil alocat este eliminat din portofoliul de proiecte verzi, România se va strădui să înlocuiască proiectul în cauză cu proiecte verzi eligibile adecvate. Înlocuirea proiectului(proiectelor) verde (verzi) se va face cu maximă diligență posibilă, cât mai curând posibil și într-o perioadă rezonabilă de 12-24 de luni.

Până la alocarea integrală, Direcția Generală de Trezorerie și Datoria Publică va gestiona sumele nealocate din obligațiunile verzi conform politicilor prudențiale de lichiditate adecvate unui stat suveran precum România. Pentru evitarea oricăror neclarități, sumele nealocate nu vor fi alocate cheltuielilor aferente activităților cu emisii de GES mari sau controversate, conform criteriilor de excludere din Cadru. Direcția generală de trezorerie și datorie publică va supraveghea alocarea și urmărirea cheltuielilor pentru proiectele verzi eligibile până la o sumă egală cu sumele nete ale obligațiunilor verzi.

Plata principalului și a dobânzii aferente obligațiunilor verzi se va face în conformitate cu prevederile privind datoria publică și nu va fi condiționată de selectarea sau derularea proiectelor verzi eligibile. Ministerul Finanțelor va urmări fondurile din obligațiunile verzi printr-un registru de finanțare verde, care va include detaliile obligațiunilor verzi, sumele generate și alocările efectuate pentru proiectele verzi eligibile, inclusiv informații despre proiectele verzi eligibile (cum ar fi un rezumat al detaliilor proiectului, alocarea sumelor pentru fiecare proiect, impactul preconizat asupra climei și valoarea sumelor nealocate, atât agregate, cât și la nivel de proiect).

2.5 Raportarea

Direcția generală de trezorerie și datorie publică din cadrul Ministerului Finanțelor va fi responsabilă pentru pregătirea și coordonarea rapoartelor de alocare și impact ulterioare emisiunii, cu contribuția Comitetului interministerial și a altor departamente guvernamentale și ministere de resort relevante. Următoarele rapoarte vor fi puse la dispoziția investitorilor în obligațiuni verzi.

Raportarea alocării

Un raport de alocare va fi pus anual la dispoziția investitorilor până la alocarea integrală a unei sume egale cu sumele nete obținute din emiterea obligațiunilor verzi rămase de rambursat și va include următoarele detalii:

- suma totală alocată proiectelor verzi eligibile
- suma totală alocată pentru fiecare categorie de proiect verde eligibil
- suma totală nealocată rămasă
- defalcarea refinanțării față de noile finanțări

Raportarea impactului

Un raport de impact va fi pus anual la dispoziția investitorilor cu privire la impactul de mediu și/sau social preconizat al proiectelor verzi eligibile, sub rezerva disponibilității datelor relevante, până la alocarea integrală, iar în cazul unor modificări semnificative, emitentul va informa investitorii în timp util.

România intenționează să se alinieze, cu maxima diligență posibilă, la recomandările de raportare prezentate în „Manualul ICMA – Cadrul armonizat pentru raportarea impactului (iunie 2023)”³⁰.

Exemple de indicatori de raportare a impactului potențial

Categoria de proiect verde eligibil	Indicatori de impact potențial
Energie regenerabilă	<ul style="list-style-type: none">Capacitatea instalată de energie regenerabilă (în MW)Producția anuală de energie regenerabilă (în MWh)Emisiile anuale de GES evitate în tone de CO₂eEnergie solară generată (kwh) pentru autoconsum <p>Beneficii sociale conexe (ori de câte ori este posibil să se cuantifice)</p> <ul style="list-style-type: none">Numărul de gospodării beneficiareNumărul gospodăriilor defavorizate beneficiareNumărul de locuri de muncă create
Eficiența energetică	<ul style="list-style-type: none">Numărul de echipamente și aparate eficiente energetic instalateEconomii anuale de energie (în MWh)Emisiile anuale de GES evitate în tone de emisii de CO₂

³⁰[ICMA, Manual – Cadrul armonizat pentru raportarea impactului](#) (iunie 2023)

Prevenirea și controlul poluării	<ul style="list-style-type: none">• Cantitatea de deșeuri reutilizate sau reciclate (tone sau în % din totalul deșeurilor)• Numărul de gospodării / persoane deservite de insulele ecologice digitalizate
Transport nepoluant	<ul style="list-style-type: none">• Numărul de persoane care utilizează transportul public nou cu emisii reduse de carbon / cu emisii zero de carbon• Numărul de trenuri electrice noi achiziționate sau modernizate/retehnologizate• Numărul de km de linii electrice noi create/întreținute• Numărul de stații de încărcare EV active
Gestionarea durabilă a apei și a apelor uzate	<ul style="list-style-type: none">• Suprafața de teren sau apă conservată/recuperată (km²)• Suprafața (km²) a rezervelor marine/forestiere aflate sub monitorizare activă
Adaptarea la schimbările climatice	<ul style="list-style-type: none">• Număr de infrastructuri cu rol de apărare împotriva inundațiilor construite și/sau reabilitate / km de infrastructură cu rol de apărare împotriva inundațiilor construite și/sau reabilitate
Clădiri verzi	<ul style="list-style-type: none">• Estimarea economiilor anuale de energie ex-ante (în MWh)• Numărul de clădiri care au fost finanțate
Gestionarea durabilă din punct de vedere ecologic a resurselor naturale vii și a utilizării terenurilor	<ul style="list-style-type: none">• Suprafața terenului reabilitat și protejat (km²)• Populația acoperită (numărul de persoane)• Dimensiunea pădurii acoperite (km²)

2.6 Evaluarea externă

S&P Global Ratings a finalizat evaluarea externă (opinii obținute de la părți secunde) a Cadrului pentru a confirma alinierea acestuia la GBP al ICMA. Opinia obținută de la partea secundă este disponibilă la <https://www.spglobal.com/ratings/en/products-benefits/public-reports/second-party-opinions>.

În plus față de Opinia obținută de la partea secundă înainte de emisiune, Guvernul României va solicita anual, începând cu un an de la emisiune și până la alocarea integrală (sau în cazul modificărilor semnificative, în timp util) un raport de asigurare privind alocarea sumelor obținute din emiterea de obligațiuni verzi către proiectele verzi eligibile, furnizate de un furnizor de evaluare externă.

Raportul/evaluarea rezultată va fi făcută publică pe site-ul Ministerului Finanțelor (<https://mfinanze.gov.ro/en/web/trezor/obligatiuni-verzi>).

3. Modificări la prezentul Cadru

România va revizui ocazional prezentul Cadru, inclusiv alinierea acestuia la versiunile actualizate ale principiilor relevante, astfel cum și în momentul în care sunt disponibile pe piață. Orice actualizare majoră va face obiectul revizuirii S&P Global Ratings sau a oricărui alt furnizor calificat de opinii obținute de la părți secunde. Comitetul interministerial pentru finanțarea proiectelor/cheltuielilor destinate protecției mediului și combaterii schimbărilor climatice va propune și transmite către aprobare Guvernului orice actualizări viitoare ale Cadrului, inclusiv extinderi ale listei categoriilor eligibile și noi evoluții ale pieței.